

Mi újság Fényszaru?

2009. szeptember

Ára: 100,-Ft

20. évfolyam 9. szám

A tartalomból

- Szép János bab és határtalan vendégszeretet ..... 2. oldal
- Sikeres találkozó uniós támogatással ..... 3. oldal
- Turisztikai összefüggés az Ézsiás-tanyán ..... 5. oldal
- Büszke magyarok voltunk... és maradtunk ..... 6-7-8. oldal
- Kunok I. Világtalálkozója ..... 8. oldal
- „...segített, hogy múltunk a jelenben se vesszen el.” ..... 9. oldal
- Régen volt, hogy is volt... 2. rész ..... 10. oldal
- Lumina Live 2009 – Tábor és élő szerepjáték ..... 12. oldal
- Tudja Ön, hogy hová fordulhat segítségért, ha... ..... 13. oldal
- Gyűjtők és gyűjtemények ..... 15. oldal

Nemzeti ünnepünk tiszteletére

Jászfényszaru Város Önkormányzata idén is megemlékezik nemzeti ünnepünkről október 22-én 17 órakor a művelődési házban.

A részletekről a városháza előtti hirdetőtáblán és a város honlapján tájékozódhatnak.

Szeretettel várjuk Jászfényszaru minden polgárát!

Győríné dr. Czeglédi Márta polgármester

Jászsági templomok látogatása

Október 3-án és október 10-én kerül sor a jászsági templomok látogatására.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Zsámboki Sándor harangozónál.

Büszke magyarok voltunk...és maradtunk

Amire büszkék vagyunk. A Magyar Ház ünnepélyes átadásakor a gyerekek elhelyezik rajzaikat a gyökereinkhez. Az idei „Mesetábor” képes élménybeszámolója a 6-7-8. oldalon.

Fotók: Lovászné Török Magdolna

Tanév – egy kicsit másképp

Mint azt már a tanulók és a szülők tudják, a 2009/2010-es tanév a szokásostól eltérő módon zajlik. Ennek oka, hogy a Nagyskola felújítására az Önkormányzat pályázatot nyújtott be. Ha kedvező elbírálásban részesül a benyújtott pályázat, akkor viszont előbb be kell fejezni a tanévet. Így a hosszabb nyári szünetben megtörténhet a régóta várt felújítás. A közoktatási törvény lehetőséget ad rá, hogy indokolt esetben a pihenőnapok egy részét felhasználjuk tanításra, csak a 183 tanítási nap meglegyen egy tanévben. Ezért a következő szombaton tanítás lesz: 2009. szeptember 19., október 10., november 7., november 14.,

november 28., 2010. január 9., február 6., február 20., március 6., március 20., április 10., április 24.

Kérjük mindenki türelmét és megértését! A jutalom remélhetőleg nem marad el: egy gyönyörűen felújított, felszerelt iskola mindannyiunk öröme. A pályázat elbírálására október, november hónapban kerül sor. Amennyiben nem nyerjük el, úgy minden visszazökken a régi kerékvágásba.

Tanuljunk szombatoként is szorgalmasan és szurkoljunk, hogy a pályázati támogatást elnyerjük!

Kovács Lászlóné

Szép János bab és határtalan vendég szeretet

Szeptember 13-án került megrendezésre Zakliczynben a 10. jubileumi Babfesztivál. Erre a rendezvényre a testvérváros polgármestere 3 fős delegációt hívott meg.

Jäger Lacinak, Rusai Lacinak és nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy településünk képviselőjében 4 napra elutazzunk Lengyelországba. 11-én, pénteken reggel tolmácsunkat, Bogusát és lányát magunk mellé ültettük a kocsiba és a kora délutáni órákban már a szállásunkra érkeztünk. Megnéztük a várost, majd 16 órakor vendéglátóink kirándulásra invitáltak bennünket. Ekkor már Kaszai Tamás és baráti társasága is csatlakozott hozzánk. Egy magán állatkertbe mentünk, ahol dánszarva-

sokat, hegyi kecskét, törpe kecskéket, emukat, mókusokat láthattunk. Csupán kedvelésből és állatbaráti szeretetből tartják őket, a hegyvidal ideális lakhelyül szolgál nekik.

A tulajdonos egyben pékmester is, megnéztük az üzemet, hogyan készítik és sütik a kenyeret. Napi 10.000 db kenyér sül 8 kemencében. Kocsikba ültünk – a fiúk a platóra – és felmentünk a hegyre nyársalni. A hegytetőn fiatal skót tehénke legelészték, és barátságosan néztek ránk. Ekkor már esteledett, csodálatos volt a kilátás a környező településekre és a Dunajec folyóra. Katonás sorokban babültetvények tárultak elénk, az a híres, nagyon-nagyon finom Szép János bab. Gazdagon terített asztalok mellett ropogott a tűz. Kellemes, hangulatos estét töltöttünk el a házigazdáinkkal: az alpolgármesterrel, a művelődési ház igazgatójával, a járási és helyi tűzoltóparancsnokkal és családtagjaikkal. Visszafelé a pékségben forró fánkkal és kaláccsal vártak bennünket.

A járási tűzoltó parancsnok autójával a jegyző úr és két kicsi fia társaságában szombaton reggel ismét útra keltünk a bochniai sóbányát megnézni. 212 m mélyre vitt bennünket a lift. Kisvasúttal mentünk a tárna végéig, majd gyalogosan indultunk vissza. Megpihentünk az egykori bányaalovak pihenőhelyén, majd 105 lépcsőn feljutottunk egy tárnába, ahol illusztrációk mutatják be, hogyan történt a sófejtés, hogyan égették el a metángázt, védekezve a sújtólég ellen. A következő pihenőnkől

csúszda vezetett le még 40 méter mélységbe, amelyet sajnos karbantartás miatt nem próbálhattuk ki. Lent van étterem, tenispálya, zenés táncos rendezvényeket is szoktak tartani, és utána a vendégek ott éjszakázhatnak. Így egészségügyi célt is szolgál a bánya, hiszen a sós levegő a légzőszervi megbetegedésben szenvedőknek jót tesz. Megnéztük itt is a város központját, ahol ugyanúgy, mint Zakliczynben a tágas főtéren, a kis teraszos vendéglátóegységek tökéletes nyugalmat árasztanak. Délután négy óra meghívást kaptunk a művészeti csoport vezetőjétől egy kis baráti beszélgetésre otthonába. Lányával, két szép kis unokájával és férjével üdvözöltek bennünket. Olyan finom ételeket és süteményeket készítettek nekünk, amelyeknek rögtön az ebéd után sem tudtunk ellenállni. Sajnos nem maradhattunk sokáig, mert a következő vendéglátóinkat sem akartuk várakoztatni. Azok a hölgyek, akik itt Jászfényszarun a Tarlófesztiválon is olyan csodálatosan énekeltek, a szállásunkon ke-restek fel bennünket, meglepetést készítettek számunkra. Hét órakor megérkezett a zenekar, és énekkel, táncsal köszöntöttek bennünket, majd a maguk készítette dísznótoros vacsorával kínáltak. Éjszakába nyúlóan közösen énekelve nagyon jól éreztük magunkat.

Vasárnap reggel arra ébredtünk, hogy esik az eső. Reménykedtünk, hogy hamarosan eláll, de egyre jobban esett. Nem volt mire várni, esőben indultunk a városba. A helyi lakosok kedvét sem vette el az idő a fesztiváltól, az árusok kipakolták saját készítésű áruikat, az emberek velünk együtt esernyővel járkáltak. Tamásék a híres magyar gulyás főzéséhez fogtak. Az idő kegyes volt az ünneplőkhöz, mert délutánra az eső elállt. Két órától művészeti csoportok látványos előadásaiban gyönyörködhattunk, valamint kis útítársunk, Szerencsés Martina csodálatos hangjával előadott magyar népdalcsokrárt hallgattuk. Időközben az elkészült magyar gulyás pillantok alatt elfogyott, kevésnek is bizonyult. A fesztivál hivatalos megnyitóját után abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy beszélgethettünk Tarnóv megye országgyűlési képviselőjével. Megtudtuk, hogy a Szép János bab márkavédetté nyilvánításán dolgoznak. Arra a kérdésemre, hogy a lengyelek hová teszik a szemetet azt a választ kaptuk, hogy hosszú ideje és jelenleg is tanítják és tanulják, hogyan kell tiszta környezetben élni. Erre azért voltam kíváncsi, mert bochniai kirándulásunk alkalmával végig az út szélét figyeltük. Hihetetlen volt, hogy összesen 2 db műanyag flakont és 1 db reklám szatyrot láttunk.

Másnap reggel a művelődési házban elköszöntünk a város vezetőitől, meglátogattunk egy tápboltot, ahol Rusai Laci szakmai dologokról beszélgethetett, majd a pár nap csodálatos élményeivel hazafelé indultunk. A lengyel vendég szeretet, az emberek kedvesége, ahogy sétáink alkalmával ismerősként köszöntek nekünk az úton, szavakkal nem kifejezhető. Útítársaimmal együtt köszönjük városunk önkormányzatának, hogy mindezt megismerhettük, megélhettük.

Kép és szöveg: Karizsné Csontos Terézia

Kápolna a bochniai sóbánya mélyén

Művészeti csoportok látványos előadásaiban gyönyörködhattunk

Megfőtt a gulyás

Miről döntöttek?

Összefoglaló az Önkormányzat 2009. augusztus 26-i üléséről

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyta a Jászfényszaru Ipari Centrum Kft. csarnoképítési beruházása (ÉAOP-1.1.1/A-2F-2009-0007) kivitelezőjének kiválasztására lefolytatott eljárást.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete részt kíván venni a „Közösségfejlesztési akciók Jászfényszaru” ÉAOP-2009-5.1.1./E kódszámú pályázaton, mely a művelődési ház előtti park felújítását, rekonstrukcióját, szebbé tételét szolgálja.

A Képviselő-testület az elektromos tervezésre 300.000,- Ft-ot jóváhagyott és döntött arról, hogy meg kell vizsgálni a művelődési ház szociális blokk felújítását és esetlegesen saját erőből történő megvalósítását.

- pályázat írására a VITALPRO Kft. 960.000,- Ft-os (20%-os áfával) legkedvezőbb ajánlatát fogadták el

- a pályázat terveinek elkészítésére a megbízást a Pannon Táj- és Kertépítész Műhely kapta 1.890.000,- Ft-os összegben.

Jászfényszaru Város Önkormányzatának Képviselő-testülete részt kíván venni a „Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések” ÉAOP-2009-5.1.1./D kódszámú pályázaton is, mely a város főterének és környezetének az átépítését, funkciójának bővítését szolgálja.

- Pályázatírásra a VITALPRO Kft. 2.500.000,- Ft-os ajánlata kapott megbízást.

A Képviselő-testület felhatalmazta a Polgármester asszonyt, hogy a pályázat benyújtása érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A Képviselő-testület továbbá jóváhagyta:

- A volt csendőrlaktanya szakértő által történő újbóli megvizsgálását és esetlegesen megfelelő funkcióival történő ellátása esetén a pályázatba történő beillesztését, valamint a mellette lévő telekkel kapcsolatos tárgyalás kezdeményezését.

- A GAMESZ irodaház építése legyen a projekt része.

- A Polgármester felhatalmazását a város háza energetikai pályázati szempontból történő felülvizsgálatára, továbbá a város háza felújítását tetőcserével, engedélyes

terv kiegészítésével, akadálymentesítéssel.

- A polgármester felhatalmazását a Cserhádi Zoltánnal, Cserhádi Tiborral történő estleges telekcserével, vagy adás-vétellel kapcsolatos tárgyalások lefolytatására.

- A rendezési terv pontszerű módosítását a beépíthetőség okán Alvári Csaba és Polgár Lajos főépítészek, valamint Mészáros László jegyző bevonásával.

- A pedagógus ház helyén üzletház létesítését, és a vállalkozókkal történő tárgyalások lefolytatását

- Megbízta a GAMESZ vezetőt gondolja át a GAMESZ szükségletét – figyelembe véve az Ipari Parkot is – a közhasznú dolgozókat, a garázsokat, a település üzemeltetésének szükségleteit. Továbbá a Rimóczi-kastély melletti terület kibontását, hogy az közfunkciót kapjon, az ott lévő funkciók kerüljenek át a GAMESZ udvarba.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Egyházközség kérelmére 150.000,- Ft azonnali támogatást, továbbá 1 éves időtartamra 300.000,- Ft támogatást biztosít a két temetőből történő szemétszállítás költségéhez.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete hozzájárult a közoktatási törvény keretein belül a 2009/2010 tanév rendjéről szóló jogszabály betartása mellett, a tanítási napok szombatonként történő megtartásához (a hat tanítási nappól álló tanítási hét megszervezése), hogy nyertes pályázat esetén – az iskola felújítási munkáinak megkezdése okán – a tanítást 2010. május 1-gyel be lehessen fejezni.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete 150.000,- Ft támogatást biztosított a Jászság katolikus templomait bemutató könyv kiadásához.

Jászfényszaru Város önkormányzat Képviselő-testülete hozzájárult ahhoz, hogy a Jászfényszaru belterületén elvégzendő munkák:

- Szabadság út és Gólya utcában zárt rendszerű csapadécsatorna és földmedrű árok építése, behajtóknál átereszek kiépítése,

- Jászfényszaru belterületi útjain kátyúzási munkálatok elvégzése,

- Jászfényszaru belterületén csapadékvíz elvezető árok takarítási munkáinak elvégzése, 8.420.000,- Ft összegben a Penta Általános Építőipari Kft-től (2100 Gödöllő, Kenyérgyári út 1/E.) megrendelésre kerüljenek.

Fontosabb eseményekről történt tájékoztatás keretében az alábbiakról nyújtott tájékoztatást a polgármester asszony:

- iskolában történő szelektív hulladékgyűjtésről,

- szeméttelp bezárásával kapcsolatos intézkedésekről,

- LEADER pályázatokról,

- Vidékfejlesztési nyertes pályázatról,

- kerékpárút melletti fásításról.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete az ad-hoc bizottsági üléseken hozott, döntéseket jóváhagyólag elfogadta.

Kiemelten döntött 9 utca és parkoló közbeszerzési eljárás lefolytatására és műszaki ellenőrzésére érkezett ajánlatok ügyében.

- A közbeszerzési eljárás bonyolítására a képviselők a Globál-Gesztor Kft. 625.000,- Ft-os ajánlatát fogadták el

- Műszaki ellenőrzés feladatainak elvégzésére a KÁPÉ'94 Bt. (5100 Jászberény, Bolyai út 1.) 1.825.000,- Ft-os ajánlatát fogadták el.

Szivárvány Óvoda felújítására a Saturnus Kft. (Budapest, Ferihegyi út 90.) 4.288.825,- Ft-os ajánlatát fogadták el.

Jászfényszaru nagy forgalomvonzású Füst S. útjának korszerűsítése, önkormányzati utak fejlesztése, ÉAOP-2009-3.1.2./

A pályázattal kapcsolatban:

- a József A. és a Füst S. út együtt kerül benyújtásra. A pályázat elkészítésére a MAPI kapott megbízást a tájékoztatóban felsorolt sikerdíj mértéke szerint

- Tervezésre az NSJ 29 Kft. ajánlatát fogadta el az ad-hoc bizottság 1.278.000,- Ft összegben

Sportpálya locsoló berendezésével kapcsolatban:

- 500.000,- Ft értékhatárig kerüljön beszerzésre 1 db új szivattyú.

AMÉ

Sikeres találkozó uniós támogatással

Jászfényszaru Város Önkormányzata sikeres pályázatot nyújtott be az Európai Bizottság által kiírt „EURÓPA A POLGÁROKÉRT PROGRAM (2007–2013)”-ra. A pályázatot az „Aktív állampolgárokat Európának” című alprogramra, a Testvérvárosok polgárainak találkozóinak pályázati típusra nyújtottuk be a 2009. július 30. és augusztus 5. között érkező lengyel (Zakliczyn) és román (Bors) testvérvárosunk fogadására, melyre a Tarlófesztivál és ahhoz

kapcsolódó rendezvények keretében (pl. vállalkozók, intézmények és civil szervezetek bemutatkozása, gasztronómiai estek megvalósítása) került sor.

A helyi lakosság, az intézmények és a civil szervezetek aktív közreműködését

ezúton is köszönjük. A projekt lebonyolításában elismerés illeti Kovács Béláné Pető Magdolna civil referenst. A pályázat segítségével az önkormányzati önerőt 8568 euró költséggel támogatta az EU.

Bozóki Judit, pályázati tanácsadó

150 ezret kaphat

Megváltozott a magánszemélyek
közműfejlesztési támogatására
vonatkozó szabály

A 262/2004. (IX. 23.) Kormányrendelet alapján közműfejlesztési támogatásra jogosult az a magánszemély, aki külön jogszabály alapján az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét meg nem haladó (28.500,- Ft x 2 = 57.000,- Ft) nyugellátásban, időskorúak járadékában, normatív lakásfenntartási támogatásban részesül, aktívkorúak ellátására (rendszeres szociális segély, rendelkezésre állási támogatás), vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre – saját, vagy gyermeke jogán – jogosult. Továbbá a közműfejlesztési támogatást nem vállalkozási célra épített lakásként, lakóházként vagy építési telekként bejegyzett ingatlan közművesítése érdekében, annak tulajdonosaként első ízben, kizárólag felületi meg, és azt akár részben, akár egészben még más módon nem számolta el és a jövőben sem számolja el.

Közmű a gázelosztó vezeték-hálózat, a víz- és csatornahálózat, a közcélú villamoshálózat, valamint az út.

A közműfejlesztési támogatás alapja ingatlanonként és közművenként legfeljebb 150 ezer forint lehet.

A jogosult a közműfejlesztési támogatást a befizetett összeg 25%-áig igényelheti. Részletekben történő megfizetés esetén a támogatás részletekben is igényelhető.

Nem igényelhető közműfejlesztési támogatás az ingatlanon belüli közmű vezeték-hálózat megépítése után, a közművesített lakás és lakóház, vagy építési telek vásárlása esetén az adott ingatlanon már meglévő közmű után, kivéve, ha a közműfejlesztési hozzájárulás részletekben történő megfizetése esetén a vevő a további részleteket igazoltan átvállalja.

A jogosultnak a közműfejlesztési támogatásra vonatkozó igényét (jogvesztés terhe mellett) legkésőbb a közműfejlesztési hozzájárulás vagy utolsó törlesztő részletének megfizetésétől számított egy éven belül írásban igényelheti.

Az írásbeli igénybejelentéshez csatolni kell a jogosult nyilatkozatát, hogy a megfizetett közműfejlesztési hozzájárulást más módon még nem számolta el és a jövőben sem számolja el. Csatolni kell továbbá a közműfejlesztési hozzájárulás megfizetéséről, valamint az igénybevétel jogosultságáról szóló igazolást.

A fenti rendelet hatálybelépését megelőzően megállapított közműfejlesztési hozzájárulások után járó támogatások igénybevételénél az akkor érvényben lévő jogszabályokat kell alkalmazni, a jogosultnak írásban kell igényelni a támogatást, de annak mértéke a befizetett összeg 15%-a.

Gyóni Imréné

Kapubejárók, árkok, padkák

A nyár elején elkészült szilárd burkolatú utak mentén többen érdeklődtek, hogy mi a szabályos kapubejáró kialakításának a módja? Válaszunkat ajánljuk nemcsak nekik, hanem azoknak is, akik már elkészítették a bejárójukat, több esetben nem az előírásoknak megfelelően.

Minden esetben szükség van az út kezelőjének hozzájárulására. A közutak esetében (Szabadság út, József Attila út, Dózsa György út érintett szakasza) a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Üzemeltetőségénél (5100 Jászberény, Rigó u. 3.), az önkormányzati kezelésben lévő utak esetében a Polgármesteri Hivatal pénzügyi csoportjánál (Nagy Péter útfelügyelőnél, illetve személyemnél) kell bejelenteni az építési szándékot.

A kialakítás főbb szempontjai: a kialakítandó szilárd burkolat 1-1,5 méteres szakaszon kövesse az út síkját, azaz mintegy 5%-al eszen a meglévő útburkolattól kifelé. Esetenként vizsgálанд az áteresztő szükségessége, valamint az útburkolathoz való csatlakozás magassága, víznyelő rács beépítésének indokoltága. A burkolt kapubejárók alá eső közművek karbantartása, javítása estén az érintett tulajdonos köteles túrni a közműtulajdonos munkavégzését.

A szilárd burkolatú utak mentén található árkok szerepe szintén rendkívül fontos az út víztelenítése szempontjából, ezért annak burkolása estén az út felé eső oldala alacsonyabb kell legyen az út szintjénél, hogy a csapadék-

víz mindenkor bele tudjon folyni az árokba. Az előbbieket miatt fontos az út, illetve az árok közti fölmagasodott padkák rendszeres karbantartása is.

Önkormányzatunk minden évben, előzetes fölmerés alapján végezteti az árkok és padkák rendezését. Ez évben a Széchenyi, Szivárvány, Vásárhelyi Pál, Arany János, Dobó István utak, illetve a Dózsa György, és Damjanich út egy-egy szakasza kerül följújtásra. A munkákat a Fehér Kft. (Alattyán, Déryné út 32.) végzi, összesen 6.218.750,- Ft értékben.

Tanczikó Attila, műszaki előadó

A lakáscélú állami támogatásokról

2009. július 1-jén lépett hatályba a kormányrendelet. Ettől az időponttól a lakásépítési (vásárlási) kedvezményre; a fiatalok otthonteremtési támogatására; jelzáloglevéllel finanszírozott hitelek kamattámogatására; kiegészítő kamattámogatásra; és az értékesítés vagy bérbeadás céljára való lakásépítés kamattámogatására benyújtott támogatási kérelmek alapján a rendelet szerinti állami támogatás nem nyújtható.

Az új szabályozás tehát a 2009. július 1-jét követően benyújtott kérelmekre alkalmazandó. Lényeges azonban, hogy az utólagos lakásépítési/vásárlási kedvezmény, valamint az utólagos fiatalok otthonteremtési támogatása esetén van olyan eset, amikor 2009. július 1-jét követően is jogos az igény a később született gyermekek után.

Az alábbi jelzálogjoggal kapcsolatos ügyekben a Jászfényszaruán lévő érintett ingatlanok esetében a **Kincstár** Észak-alföldi Regionális Igazgatóság Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Állampénztári Iroda (5002 Szolnok, Magyar u. 8. szám) jár el:

– Lakáscélú állami támogatással terhelt ingatlan további jelzáloggal történő megterhelése, ranghelycsere, egyéb ingatlan-nyilvántartási változással kapcsolatos kérelmek;

– Jelzálogjog töröltetése;

Az ingatlan fekvése szerint illetékes **Jegyző részére benyújtandó kérelmek:**

– A visszafizetési kötelezettség felfüggesz-

tése – letét ellenében – másik ingatlanra történő bejegyzése céljából;

– A felfüggesztés megszüntetése;

– Jelzálogjog átjegyzése;

– Jelzálogjog töröltetése a szerződésben

meghatározott határidőt megelőzően történő ingatlan elidegenítés, vagy a jogosultság egyéb okból történő megszűnése miatt keletkező visszafizetési kötelezettség teljesítése esetén.

A biztosítékok átjegyzése ügyében nagyon fontos, hogy az ingatlan értékesítését (adásvételi szerződés megkötése) követően 15 napon belül be kell jelenteni az értékesítés tényét. Amennyiben nem vihető át a támogatás közvetlenül másik, akkor szerzett ingatlanra (pl. csere esetén), a visszafizetési kötelezettség felfüggesztése nélkül azonnali visszafizetési kötelezettséget von maga után. Ha az értékesített ingatlan vételárából új ingatlant vásárol az ügyfél, csak a megszerzésre, illetve hiteltörlesztésre fordítható a vételár, ellentétben a korábbi szja. szabályokkal, az ingatlan felújítására fordított összeg nem számolható el. Új ingatlan építése esetén az eladott ingatlan vételárának felhasználását számlákkal és értékebeeléssel igazoltan kell az építkezés során felhasználni, a banki gyakorlattal ellentétben a saját munka nem számolható el.

Morvainé

Turisztikai összejövétel az Ézsiás-tanyán

A Jászkapu Turisztikai Egyesület Elnöksége 2009. szeptember 4-én egyesületi délutánra hívta tagjait és partnereit *Ézsiás István* 32-es fűt melletti tanyájába.

Az egyesület jászfényszaruai székhellyel 2005-ben alakult. Elnöke *Kovács György* vendéglátós vállalkozó, az elnökség tagjai: *Bobák József*, a Kukta Kft. ügyvezetője, *Ézsiás István* mezőgazdasági vállalkozó, *Fercsik Péter*, a jászberényi Állat- és Növénykert igazgatóhelyettese, *Sas István*, a Déryné Művelődési Központ igazgatója. Az elnökség szakmai összetétele reprezentálja a Jászság turisztikai lehetőségeit. A jászfényszaruai székhely és a helyi elnökségi tag azt is szimbolizálja, hogy nemcsak Jászberény, hanem a Jászság turisztikai értékével is kívánnak foglalkozni.

Az egyesület, mint civil szerveződés elsőként jött létre a Jászságban, kizárólag turisztikai céllal. Az elmúlt közel négy év alatt a Jászkapu sok sikeres rendezvényt kezdeményezett, tartott és támogatott. 2006-ban a SZIE Jászberényi Főiskolai karán a II. Nemzeti Fejlesztési Terv és a jászsági turizmus fellendítésének lehetőségeiről szerveztek szakmai konferenciát. Az utóbbi három évben bemutatkozott a HUNGEXPO budapesti vásárközpontban a Tavasz Utazás kiállításon. Így országosan is bemutaták a Jászság nagyrendezvényeit, az elérhető szolgáltatásokat az állatkerttől a gyógy- és termál-fürdőkön át a szálláslehetőségekig. A kiállításokon tapasztalatserére is lehetőség nyílt. Megismerték, hogy az ország más térségei és városai hol tartanak a turizmus fejlesztésében. Az idei évben a budapesti kiállításon túl megjelentek jászsági standjukkal a Szolnokon, Cegléden, Miskolcon és Kecskeméten megrendezett utazási szakmai kiállításokon. Múlt év szeptemberében Jászberényben a Magyar Turisztikai Egyesülettel együttműködve közös

TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szakmai napot szerveztek. A szakmai nap célja az volt, hogy segítséget nyújtson a Jászság turizmusában érdekelt szereplők számára, miként lehet pályázati úton létrehozni a térségi turisztikai menedzsmentet.

Az egyesület ez év július 14-i közgyűlésén döntött egy TDM szervezetre létrehozásáról. Meghatározták, hogy a kialakítandó rendszer két részből áll, társadalmi szervezetből és munkaszervezetből. A társadalmi szervezet határozza meg a munkaszervezet feladatait és ellenőrzi azok végrehajtását. A munkaszervezet pályázat alapján kiválasztott TDM menedzserből, az egyesületnél gyakorlatát töltő végzős főiskolai hallgatóból és megbízási szerződés alapján közreműködő turisztikai szakemberekből áll.

A jászfényszaruai összejövétel célja volt, hogy kötetlen formában eszmét cseréljenek az egyesületben folyó munkáról, az elkövetkező időszak feladatairól, valamint a közgyűlési határozatnak megfelelően kialakított TDM munkaszervezetet is megismerjék a jelenlévők. Az egyesület elnöke által vezetett kötetlen beszélgetés során kör-

vonalazódott, hogy a bemutatott munkaszervezet fő feladata, hogy felállítson egy olyan sikeres turisztikai modellt, amely a meglévő turisztikai szolgáltatások minőségének javítása mellett feltárja a kiaknázatlan tehetőségeket, termékeket és beépítse azokat aktív kínálati körébe.

A délután folyamán alkalom nyílt arra, hogy a vendéglátó házigazda, *Ézsiás István* szépen felújított tanyáját, gazdaságának egy részét is megnézzük. Bennem – mint gyermekként tanyán élőben – sok szép emlékkép jött elő, amelyet itt most a mindennapok munkájához kapcsolódóan ismét megtapasztalhattam. Az épület melletti karámban legelésző lovak mellett szép látványt nyújtott a racka juh állomány, ami a rendezvény kapcsán egytel csökkent. *Kaszai Tamás* racka pörköltje valamennyi jelenlétűnek nagyon ízlett. *Tecike néni* és *Czeglédi Marika* pogácsája is gyorsan fogyott.

Bízom benne, hogy a négyórás összejövetelel történt együttgondolkodás, a létrehozott és bemutatott térségi turisztikai menedzsment jól szolgálja majd a Jászság és benne Jászfényszaru érdekét is.

Tóth Tibor

A Fényszaruaiak Baráti Egyesületének legújabb kiadványai

A Fényszaruaiak Baráti Egyesülete 2008 őszén, az általa létrehozott „Jászfényszaruért” Alapítvány 2009 tavaszán ünnepelte fennállásának 15 éves jubileumát. Az évforduló alkalmul szolgált arra, hogy a két szervezet tevékenységét, a városért, az itt élőkért kifejtett munkáját – a teljesség igénye nélkül – összegezzük, bemutassuk tagjainknak, barátainknak, támogatóinknak, segítőknek és minden települését szerető jó szándékú jászfényszaruai lakosnak, az innen elkerülteknek.

A kiadvány átadásával kívánjuk megköszönni tagjainknak, a partner szervezeteknek, intézményeknek és mindenkinek, aki az elmúlt 15 évben tevékenységünket, céljaink megvalósítását bármilyen módon önzetlenül segítette, támogatta.

A Fényszaruaiak Baráti Egyesületének 15 éve – tények és képek – című kiadványt *Tóth Tibor* szerkesztette, anyanyelvi lektor *Kotáné Kovács Tímea*, a fotókat *Berze Lászlóné* (Bp.), *Fekete Imréné*, *Karizs Evelin*, *Samuné Tusor Mária*, *Szabó István*, *Tamus Angéla* és *Tóth Tibor* készítették. A füzet megjelenését támogatta a Nemzeti Civil Alapprogram és a „Jászfényszaruért” Alapítvány. Nyomdai munkálatokat végezte a RO-LA Kft. Valkó. A kezdetektől – 1993. október 30-tól 2009 tavaszáig – 64 oldalon keresztül mutatja be az egyesület és az alapítvány tevékenységét. Így az egyesület csoportjait, az egyesületi kitüntettetteket, állandó rendezvényeit, a létrehozott tárgyasult emlékeket, az egyesületi kiadványokat, az egyesület főbb eseményeit.

Az alapítvány közlésezi támogatóit, a régi tárgyi emlékek megőrzésében, a városépítésben, az új értékek létrehozásában, a programok, rendezvények, csoportok támogatásában végzett munkáját. Olvashatjuk az alapítványi ösztöndíjasok, a szakdolgozatok készítőinek és a kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzettek névsorát is. A tényeket, a leírásokat

kettő fekete-fehér és 128 db színes kép igazolja.

Az augusztusi lapszámban már hírül adtuk, hogy a FÉBE és alapítványa a Magyar Nyelv Éve és Kazinczy Ferenc születésének negyedezéves évfordulója tiszteletére jubileumi emlékrmet ad ki.

A tevékenységeinket bemutató füzet és érem ünnepélyes bemutatására a Városháza dísztermében október 26-án (hétfőn) 17 órakor kerül sor, melyre minden érdeklődött szeretettel várunk!

Kazinczy életéről és munkásságáról *Kotáné Kovács Tímea* tanár tart előadást, irodalmi műsorban közreműködik *Bordás Júlia* és *Kun Zsolt Gábor*.

A kiadványt az egyesület tagjai, meghívtak, a Kazinczy Ferenc Jubileumi Emlékrmet az előfizetők a rendezvényen kapják kézhez.

Tóth Tibor

Büszke magyarok voltunk... és maradtunk

A Börzsöny szívében található, Szokolyához közel eső királyréti Fatornyos Fogadó adott otthont július 7-14-ig a XII. „mesetábornak”, melynek a témája és címe is egyben: Légy büszke magyar! – Mit adtunk a világnak, mit adtunk Európának?

A táborhely kiválasztásán túl még 2 alkalommal indult el a szervező csapat jó része, hogy alaposan felderítse az érintett helyszíneket. Végigjártuk a nagytúra útvonalát és a Farkasréti temetőben is egy délutánt töltöttünk (ajánljuk mindenki figyelmébe, hiszen ha Kolozsváron betérünk a Házsongárdi temetőbe, akkor a mi 72 holdon fekvő Farkasréti temetőnket se hagyjuk ki. Gyönyörű, ligetes, hangulatos, nagyjaink sírjain sok-sok értékes képzőművészeti alkotással).

Az utóbbi évek 3 órai ébresztőjét sutba dobva reggel fél 7-kor a már szokásos csuklós busszal 72-en indultunk Budapestre. Két csoportban, felváltva kb. 3-3 órát töltöttünk az **Ability Parkban**. Erről az intézményről tudni kell, hogy csak fogyatékosokat (látás-, hallás-, mozgássérült, autista és értelmileg akadályozottakat) foglalkoztat, ők vezetik és kísérik a látogatókat 6-8 fős kis csapatokban. Ez, „A fogyatékos emberek élethelyzeteit szórakoztató és játékos formában bemutató interaktív élménypark” az elfogadást célozza.

Mindnyájunkat elvarázsolt ez a légkör. Örömmel konstatáltuk gyermekeink nyitottságát, fegyelmességét, játékos kedvét. Amíg a táborozók egyik fele itt mulatta az időt, addig a másik fele a Farkasréti temetőben tett egy jó órás sétát. Felkerestük néhány, a gyerekek számára is ismert, példaképül szolgáló nagy magyar sírját (a teljesség igénye nélkül: Fekete István, Papp László, Kolonics György, Janikovszky Éva, Kodály Zoltán, Bartók Béla, Antal Imre, Weöres Sándor, Agárdy Gábor, Besenyei Ferenc, Bubik István, Hofi Géza, Karády Katalin, Kesjár Csaba, Aba-Novák Vilmos, Ferencsik János, Simon Tibor...), valamint az elhunyt magyar olimpiakok emlékfalát. Néhányat énekkel, megemlékezéssel összekötve meg is koszorúztunk. A délutáni órákban indultunk el szálláshelyünkre.

Szobafoglalás és vacsora után készültünk az ünnepélyes zászlófelvonásra, amikor megjelentek a földönkívüli Morgok, hogy eltöröljék magyarságunkat és elszívják alkotó energiáinkat, bennünket pedig a rabszolgáikká tegyenek. Játékokkal elcsábítottak, elkábítottak minket, nem szólalhattunk meg magyarul, nem énekelhettünk, uralkodni akartak rajtunk. Szerencsére a szívhez szóló magyar népdal és a hegedű hangjai felébresztettek a kábulatból és a magyar szót és zenét választottuk. A nyitó szertartáson ünnepélyes zászlófelvonással indultunk el azon az úton, amelyen meg kívántuk erősíteni magunkat magyarságunk-

A Farkasréti temetőben nagyjaink sírjánál tisztelgünk. A kép az Olimpiakok Emlékfala előtt készült.

A Királyréti hajtánypályán

A Kalandkatlan egyik állomásán

ban, értékeinkben. „Egyetlen fa sem képes a tomboló viharnak ellenállni, ha nem hatalmas a gyökérzete. Minden népnek a múltja, a történelme a gyökérzete, amelyre jobban kell vigyáznunk, mint a szemünk fényére.” – hangzott el Bakay Kornél idézete, amelyet egyben táborunk mottójának szántunk. Ez a nap volt az **Emlékek napja**.

Szerda délelőtt a Honfoglaló játékkal indult a nap. Hét törzs vetélkedett a területért, ahol vegyes csoportokban számot adtak tudásukról, ügyességükről. Majd ki-ki a saját korcsoportjában drámajátékos foglalkozáson mélyítette ismereteit a magyar értékekről.

A **Honfoglaló nap** délutánján elkezdődött fehér pólóink nemzeti színűre batkolása. Felfedeztük a környéket és „csendtűrával” körbejártuk a horgásztavat. Ezen az estén megható szertartás keretében leraktuk a „Magyar Ház” alapjait is. Magyarország kincseiről tekintettünk meg egy zenei aláfestéssel készült diasort, megtanultuk a tábor dalait (Kormorán: Süss fel nap, adj meleget; Bojtorján: Összetartozunk) és nemzeti színű drapériákkal vonultunk be abba a terembe, amely a hét folyamán napról napra gazdagodott a megismert magyar szellemi és tárgyi produktumokkal. 23 órakor egy rövid éjszakai túra keretében ta-

pasztaltuk meg, hogyan ijesztetnek a nagyok, majd a visszaúton András bácsi. (Ez nem volt a programba betervezve, így igen hatásosnak bizonyult.)

Csütörtökön, a **Tudósok, feltalálók napján** rendkívül játékos formában, jelennelkel feldobva ismereteket szerezhettünk tudásainkról, feltalálóinkról, majd lazításképpen a helyi 800 m-es hajtánypályán mindenki mehetett egy kört. Délután beindultak a manuális foglalkozások (gyöngyökárda, pulikutya készítés, batkolás folytatása, könyvjelző hímzése keresztszemes technikával). Egy igazi, izgalmas számháborúval folytatódott a nap, ahol nevezetes magyar történelmi évszámaink játszották a főszerepet.

Az estét a témánkhoz kapcsolódó CSIMO-RA (csináld-mondd-rajzold az aktiviti-hez hasonló játék) tette színesebbé, majd a Meseautó c. film vetítésével fejeztük be a napot.

A péntek, a **Természetvédők napja**, a Duna-Ipoly Nemzeti Park területén a túrázás, a hegymászás, a kalandozás, a bátorságpróba jegyében zajlott. Két csoportban vágunk neki a napnak. Egy kis rövid buszozás után romantikus túrával értük el a Magas Taxot, ahol előbb a nagyok, majd a

(Folytatás a 7. oldalon.)

(Folytatás a 6. oldalról.)

kicsik vettek részt egy-egy 3 órás foglalkozáson a Kalandkatlanban. Többféle magasságban, fákra telepített akadálypályákon, vietnami hídon, kötélcsúszdán, „mocsárjárásban” tettük próbára magunkat és egymást.

„Mint a mókus, fenn a fán...”

Megismerkedtünk a karabinerrel, használtunk biztosítókötteleket, sisakot. Amíg az egyik csoport bátorságát bizonygatta, addig a másik a Nagy Hideg-hegy 864 méteres csúcsára kapaszkodott fel. A program végétével jó kis sétával értünk a szálláshelyre. Aznap 16 km-rel lett „gazdagabb” a lábunk.

Esténként folyamatosan bővült a Magyar Ház. Előkerültek a hungarikumok, viseleteink, jelképeink. Elkészült Marika néni nagy kokárdája. Nobel díjasaink, feltalálóink, tudósaink, természeti kincseink, nemzeti parkjaink is helyet kaptak a kiállításon. Bekerültek az aznapi témák szellemi és tárgyi produktumai, a gyerekek ötletei.

Szombaton reggel kiscsoportos dráma foglalkozásokon mélyítettük élményeinket, ismereteinket a témában. Délután a **Sportolók napján** megrendeztük a Magyarok Olimpiai Sporttalálkozóját (MOST). A héten már meghirdetett sportágakban lehetett nevezni (futás, asztalitenisz, labdarúgás, ritmikus sportgimnasztika, úszás). A megnyitón ünnepélyesen felvontuk az olimpiai zászlót, amely az utolsó verseny, az úszás eredményhirdetéséig lobogott. Szinte mindenki összemérte erejét valamelyik sportágban, amelyek folyamatosan követték egymást. Lelkesen szurkoltunk egymásnak. A vetélkedők szünetében a felnőttek „szinkronúszása” szórakoztatta és kápráztatta el a résztvevőket.

Olimpia – szinkronúszás feszített víztükrön

Aznap estére felkészülten vártuk beszélgetésre paralimpikon aranyérmes úszónkat, Sors Tamást, aki a megbeszélés ellenére

Szakítópróba a Honfoglaló napon

Vác – Sajdik gyűjtemény. Egy kis pihenő a mosolytárban.

Nemcsak a futó, a tábor is célbaért

nem jött el hozzánk. Sajnos, a mai napig sem tudjuk, hogy miért. A hivatalos eredményhirdetési ceremónián az olimpikon helyett a helyi „olimpiai bizottság” tagjai adták át a megérdemelt érmeiket, okleveleket a győzteseknek. A bajnokokat még fanfár (harsonaszó) is köszöntötte. Tiszteletükre elénekeltük a Himnuszt is. Büszkén viseltük a már elkészült nemzeti színű pólóinkat. Tamásra várva rögtönzött diszkó emelte a hangulatot és elkezdődtek a hétfői ajándékműsor próbái is.

Vasárnap a **Művészetek és hagyományok napján** egy fergeteges, közös játékkal indult a délelőtti program, majd a népviseletek bemutatója után feltettük a koronát a hétre, elkészült a Magyar Ház. Elkészült az a fa is, amelynek gyökereihez a gyerekek egyenpólóikban a Hazám, hazám, te mindenem... dallamára helyezték el rajzaikat az ünnepélyes megnyitón. Mik voltak rajtuk? Amiért az egész tábor létrehoztuk. Ki mire büszke, mint magyar? Gondolja át és rajzolja le a kiosztott kis lapokra. Felémelő érzés volt heti munkánk eredményét viszontlátni! Nem csalódtunk. A teljesség igénye nélkül a következőket láthattuk: viseletek, népdalkincs, nagy Magyarország, Duna, Országház, Szent Korona, Kertész Imre, sokféle magyar találmány, uralkodók, művészek, írók, költők, feltalálók, tudósok, Nobel-díjasok, olimpikonjaink portréi, természeti kincseink. (Örömmel láttam, hogy a Nők Lapja hasonló témájú melléklete is megjelent a közelmúltban, jelezve, hogy

akár több évig is foglalkozhatnánk ezzel a témakörrel nyaranta.) Az estét egy hangulatos, a nagyobb néptáncos növendékeink által vezetett táncház és a szokásos táborút zárta. Jó, hogy volt igény a tűz körüli közös népdaléneklésre.

Hétfőn különjáratú autóbusszal Gödre indultunk. Ott a helyi több mint 200 fős TOP(H)ÁZ Fogyatékos Otthont kerestük fel. Egy óras ajándékműsorunkat adtuk át a ház azon lakóinak, akik le tudtak jönni az ebédlőbe. A csapatunk emberségből jelesre vizsgázott. A felkészítés nem tudta elképzelni velünk sem és a gyerekekkel sem, hogy milyen más életek, életminőségek vannak. Mind az intézmény dolgozói, mind a lakói nagyon hálásak voltak, amiért színt, életet, művészetet, szépséget, élményt vitünk arra az egy órára. Közösen énekeltük és éreztük, hogy „...bár volt már más utunk, és sok mindent tudunk, de legfőképpen azt, hogy összetartozunk”. Szem nem maradt szárazon azon a délelőttön. Jó volt látni, hogy a nehézségek ellenére a gyerekeink fegyelmezetten, méltósággal, elfogadással, mosolyogva tudtak ADNI. Adni a szellem, a lélek, a szív ajándékát. Kivétel nélkül mindenki részt vett a műsorcsokorban. A legtöbben a közös énekekkel „Süss fel nap, adj meleget, toborozz a jókból nagy sereget...”, mások táncokkal, verssel, mesével, hangszere játékkal, szóló énekekkel. Nem felejtjük el sohasem, hogy sajnós bárkivel, bármikor történhet olyan szerencsétlenség, (Folytatás a 8. oldalon.)

(Folytatás a 7. oldalról.)

ami miatt olyan helyzetbe kerülhet, mint a TOP(H)ÁZ lakói. Ezzel az élménnyel a hétfő az **Elfogadás napjává** is vált.

Ezután Vácra utaztunk és nagyot néztünk, amikor megláttuk impozáns, hangulatos főterét, építészeti emlékeit. Egy órát töltöttünk a Nagypréposti Palota gazdag Egyházmegyei Gyűjteményében. A Mosolytár-ban két csoportban ismerkedtünk Sajdik Ferenc karikaturista képeivel. A Duna-parti séta és egy közös fagyizás után jöhetett a lazítás, a fürdés a festői környezetben elhelyezkedő városi strandon. Láttuk a váci vízilabda csapat edzését és velük egy úszómedencében tartottuk meg az olimpiai találkozó szoros eredményt hozó úszó versenyt is, amelynek esti eredményhirdetésekor levontuk az olimpiai zászlót. Este a **Történelmi személyek napján** nagyjaink szálltak ringbe a „Magyarország Arca” címért, melyet a demokratikus választás szabályai szerint döntöttünk el. A kampány során kortések érveltek Szent István, Mátyás király, Kossuth Lajos és Széchenyi István mellett. A választási bizottság megállapította a hivatalos eredményt: győzött Szent István. Ebbéli örömmünkben a táborzáró diszkón tánca perdült, aki még bírt. Felkészült „technikusaink”, saját DJ-ink gondoskodtak a fűstről, fényekről is. Sokan még a könnyjelző himzésével foglalatoskodtak, hogy időben elkészüljenek az otthoniaknak szánt ajándékkal. A takarodó időpontjának eltérése ellenére igen hamar elcsendesült a tábor.

„Kell még egy szó...” Búcsúznak a Királyréti Fatornyos Fogadótól

Kedden az összehozás után kiscsoportokban értékeltük a hetet. Az ünnepélyes táborzáráskor a Morgok a megfigyelők által nyújtott tájékoztatás alapján levélben megkövették a magyarságot, elismerték erejüket, alkotó energiáik, kultúrájuk létjogosultságát. Így vált ez a nap az **Újjászületés napjává**. Büszke magyarokként vontuk le nemzeti színű lobogónkat és énekeltük hagyományos dalunkat, a Kell még egy szó-t.

A búcsúbédnél őszinte szívvel köszöntük meg a fogadó dolgozóinak azt a törődést, gondoskodást, finom ételeket, remek együttműködést, amiben részünk volt a 8 nap alatt. Az autóbusszunk indulásakor mindenki a fogadó előtt állt és integetett nekünk, biztosítva arról, hogy bármikor várnak vissza minket szeretettel. Hazafelé még megálltunk Órbótyánban, hogy meglátogassuk Magyarországot egyetlen

harangöntő műhelyét és mesterét, Gombos Miklóst. Sok érdekességet tudhattunk meg a harangöntés történetéről és végigvezett a műhelyen is. Elsőként láthattuk a boldogiai készülő harangját. E kitérő után este 6 óra után nótaszóval gördült be buszunk a nagyiskola elé, ahol már vártak bennünket az aggódó szülők.

Idei táborunkat a szervezők munkáján túl a Nemzeti Kulturális Alap, Jászfényszaru Város Önkormányzata, a Jászfényszaruért Alapítvány, a Jászfényszaru az Oktatásért Alapítvány, az általános iskola Diákönkormányzata, Csuzs Antal, Ézsias Dénes, a Királyréti Fatornyos Fogadó, valamint a szülők felajánlásaikkal támogatták. Az iskola az integrációs programjának köszönhetően egy gyermek részvételét biztosította.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Éva, Katinka

Kunok I. Világtalálkozója

IV. Béla király 770 évvel ezelőtt telepítette be Magyarországra a Kunokat, Kötöny fejedelemmel az élükön.

Az 1239. évi betelepülés évfordulója tiszteletére, az évszázadok alatt magyarrá vált kun őseik emlékére és a kis- és nagykun települések összetartozásának erősítésére jött létre a Kunok I. Világtalálkozója. Az ezt követő háromévente megrendezésre kerülő világtalálkozók pedig a kun identitástudat és hagyomány megőrzését, ápolását és továbbfejlesztését szolgálják.

Az első világtalálkozó megszervezésére 2008-ban „Kun Összefogás Konzorcium” született a Bács-Kiskun Megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzatok, 32 Kiskun, 9 Nagykun önkormányzat, a két megye múzeumi szervezetei, a Kunszövetség, a Nagykun Hagyományörző Társulás, a Kiskun Önkormányzatok Szövetsége, az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark, valamint Kumánia Kun – Kipcák Társaság részvételével. Közös szándékuk a tudományos, oktatási, kulturális és turisztikai célok megvalósítása az idehaza és a külföldön élő kun leszármazottak részvételével.

A 2009. szeptember 12-27-e között zajló első világtalálkozó eseményei kiterjednek a Kis- és Nagykunok, a Jász és a Délvidék

településeire. A nyitó rendezvényt szeptember 12-én Kiskunfélegyházán tartották, a zárása szeptember 27-én Karcagon lesz.

Az egykori hármaskerület székhelyéről, Jászberényből külön busz indult a világtalálkozó nyitó rendezvényére. Jászfényszaruról abba a városba mentünk, melyet őseink 266 évvel ezelőtt a nádor jóváhagyásával újjátelepítettek. Az 1744-ben készült betelepülési lajstromban 73 főnél tüntették fel Jászfényszaru nevét. Városunkat *Ézsias István* az első jászkapitány és személyem képviselték. A Jász településekből mintegy 40 fő, többségük korhű öltözkében érkezett a városháza előtti térre, a 10 órakor kezdődő ünnepségre. A Magyar Himnusz után a Kun Himnusz a Kapus Béla Kórus adta elő. *Mandúr László*, az Országgyűlés alelnöke köszöntőjében hangsúlyozta: „Büszkén, bátran vállalják azokat a győzereket, azt a történelmi múltat, ami 770 évvel ezelőtti eseményre tekint vissza.” A kazah magyarországi nagykövet-helyettes magyarul szólott a jelenlévőkhez. *Ficsor József*, Kiskunfélegyháza polgármestere, a konzorcium elnöke beszédében külön szöveget fordított a török hódoltság utáni, többségében jászfényszarui jászok betelepüléséről. A mai város alapjait ők rakták le. Az ünnepségen többek között szöveget *Dr. Dobos László*, a

Jászok Egyesületének ügyvivője is. A köszöntők után a műsorban helyett kapott a Huszka József Hagyományörző Egyesület Baranta Csoport bemutatója, a Kiskun Történelmi Íjászok felvonulása, a Padkaporos Néptánc Együttes a Kun verbunkot adta elő. A Kun Miatyánk is elhangzott Kádár Ernő tolmácsolásában. A másfélórás ünnepség a Szózáttal zárult. A vendégek tiszteletére a Móra Ferenc Művelődési Központban állófogadásra került sor.

Délután a nagyszínpadon a kun települések művészeti és hagyományörző csoportjai mutatkoztak be. A városban több helyszínen íjászverseny folyt. A hagyományos XI. Libafesztivál, libafőző versennyel, kézműves foglalkozásokkal, gyermekműsorokkal, népi iparművészeti vásárral is ezen a napon került megtartásra. A Kiskun Múzeumban délután fél ótkor a Ficsor József által megnyitott Félegyháza kincsei – régészeti emlékek Kiskunfélegyháza környékéről című kiállítás megtekintése után indultunk haza. A buszon jászsági és kunsági dalok éneklésével és egy-egy jászkapitány kisüsti pálkájának megkóstolásával jó hangulatban, szép élményekkel, a jász és kun összetartozást átérezve fél nyolcra érkezünk Jászberénybe.

Tóth Tibor

Rendőrségi hírek

Tisztelt Lakosság!

Az iskolai tanítás megkezdődött, a gyermekek eljutását az iskolába lehetőségük szerint kísérik figyelemmel. A reggeli időszakban rendkívül nagy a forgalom a városban, ami a gyermekekre is fokozott veszélyt rejt magában.

A rendőrség segíti a gyalogosátkelést a Szabadság út és a Fürst Sándor út kereszteződésében, valamint a „kis-rendőrök” oktatását követően az Ő munkájuk is segíteni fogja a biztonságosabb gyalogos forgalmat Jászfényszarun. Több jelzés érkezett hozzám hogy az ún. Kis-Iskolánál is legyen rendőr a reggeli órákban, ennek lehetőségeit megvizsgálja hatóságunk. Kérem, hogy sokkal jobban figyeljünk egymásra a reggeli közlekedés során, mert ez elengedhetetlen a balesetmentes közlekedéshez!

A kerékpárút kapcsán meg kell említenem a Fürst Sándor úti kereszteződést, ahol a kerékpárosoknak a KRESZ szerint elsőbbséget kell adniuk a kereszttirányú forgalomnak. Kérem legyenek egymásra figyelmesek, és kölcsönös előzékenységgel kerüljék el a veszélyes szituációk kialakulását.

A kerékpárút lakosság általi használata rendkívül népszerű, a kerékpárosok véleményem szerint jól fogadták a beruházást, és esetenként találkozunk a Szabadság úton kerékpárossal a kerékpárúton kívül.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a Posta előtti parkolás során, a bejáratot hagyják szabadon, mert ennek figyelmen kívül hagyása sokszor megnehezíti az ott dolgozók biztonságos munkavégzését.

Az elmúlt hetek bűnügyi eseményei kapcsán szeretném megemlíteni, hogy a szomszédos rendőrhatalóságokkal történt együttműködés eredményeként kerültek felderítésre a jászfényszarui, és pusztamónostori benzinkutak betöréseinek elkövetői, akik szervezeten, gátlástalan módon követték el cselekményeiket.

Egy jászfényszarui vendéglátóegységbe történt betörés elkövetőjét, valamint az egyik forgalmas élelmiszer üzlet sérelmére elkövetett rendszeres lopás elkövetőjét azonosítottuk, és az ügyben eljárunk az elmúlt hetekben. Figyeljenek egymásra, és az értekeikre! Köszönöm megtisztelő figyelmüket! Telefonok: 107, 57/422-138, 70/330-7626

Terenyi Imre

r. hdgy., rendőrőrs parancsnok

Kérjük Jászfényszaru lakosait, hogy 2 évente legalább egyszer jelentkezzenek háziorvosuknál szűrővizsgálat céljából.
Jászfényszaru háziorvosai

„...segített, hogy múltunk a jelenben se vesszen el.”

A Fényszaruiak Baráti Egyesülete Kiss József tanár, helytörténeti kutató születésének 85., halálának 20. évfordulója alkalmából 2009. szeptember 11-én – születésnapját követő napon – a róla elnevezett Helytörténeti Gyűjteménynél megemlékezést tartott.

Tóth Tibor egyesületi elnök köszöntötte a megjelenteket, köztük a tanár úr feleségét és családját. Kiss Józsefre, Török Imréné Tusor Mária emlékezett. „Mint osztályfőnökünk sokszor vitt kerékpárral körbe a határban, és magyarázta a Csörsz árkanak titkait, a Jászfényszaru név eredetét, a Lehel kürt történetét és mi szájatva hallgattuk, és pulikutyaként követtük útjain. Boldogan takarítottuk az akkor elkészült helytörténeti múzeumot, ami akkor még a Polgármesteri Hivatal régi épületének földszintjén volt. Mint bennfentesek örültünk, hogy mi megérinthettük a régi ruhákat, régi tárgyakat. Emlékszem, hogy nyolcadik végén, mint egyik kedvenc diákja együtt ballagtunk végig az iskolán a tanár úrral. Nézem újra a régi fotókat az általános iskolai ballagásunkról. Ott áll mellettem, szinte velem egymagasságú, kicsi, de számunkra akkor és az idő távlatában is nagy ember, aki kíváncsiságával, tenni akarásával segített, hogy múltunk a jelenben se vesszen el. Hogyan emlékezzünk a tanár úrra? Aki ismerte, annak előjönnek arcvonásai az emlékek mélyéről, aki nem ismerte, az gondoljon a legkedvesebb tanárára, aki szeretettel de mégis szigorúan követeli meg a tudást. És akkor ő is látni fogja maga előtt Kiss tanár bácsit.” Marika Lev Tolsztoj gondolataival zárta megemlékezését: „Amikor az ember képzeletében egy szeretett lény vonásait igyekszik

főlidézni, a múlt annyi emléke merül fel, hogy ezeken az emlékeken, mint könnyön át, csak homályosan látja őket.”

Kovács Andrásné felkészítésével az Évgyűrűk című könyvben megjelent Kárpátaljai költők és írók műveiből összeállított irodalmi műsort Durucz Petra, Radics Ivett és Tusor Edina, a Napsugár Gyermekszínpad tagjai adták elő.

Kiss József munkásságát megőrkítő 1994-ben elhelyezett emléktáblát a család nevében a leánya, Zsólyomi Jánosné Kiss Mária, az önkormányzat részéről Györiné dr. Czeglédi Márta polgármester koszorúzták meg. A volt tanítványok és a FÉBE tiszteletét Tóth Tibor és Török Imréné rótták le, valamint a SZIBAKŐ és a mostani diákok képviseletében Bucsánszki Aron és Ézsiás Gábor tiszteletgett az emléktábla előtt.

A tanár úr nevét viselő helyi gyűjteményt 25 évvel ezelőtt még Ő rendezte be. A jubileumra belsőleg is megszépült az épület, a régi használati tárgyak, eszközök megtisztításra kerültek. A munkálatokat a GAMESZ szakemberei és a FÉBE önkéntesei végezték. A jelenlevők közösen megnézték a gyűjteményt. Pető Lászlóné Sándor Kati jóvoltából rostélyos lagzis kalácsot is kóstolhattunk.

A közelmúltban Sárközi Jánosné édesapja által kézzel készített női bőrcipőt, Vassné Ocskó-Sós Melinda régi iratokat, citerát és rádiót adományozott a múzeumunknak. Köszönjük és továbbra is várjuk a régi eszközöket, fotókat, iratokat, mert csak így bővíülhet, gazdagodhat a Kiss József által megalapozott tárházunk.

tóti

Kitüntetés

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat a JNKSZ Megyei Európa Ünnepe alkalmából 2009. szeptember 19-én délelőtt a Megyeháza Dísztermében ünnepséget tartott. **Fejér Andor, a JNKSZ Megyei Közgyűlés elnöke Hortiné Dr. Bathó Edit etnográfusnak, a Jász Múzeum igazgatójának** a határokon átívelő, megyénk nemzet-

közi elismerését nagyban elősegítő kimagasló tudományos, tudomány- és kultúraszervező tevékenységéért, a magyar néprajznak, mint az európai közösség sokszínűségét sajátosan gazdagító területének az önzetlen és magas szintű szolgálatáért **Jász-Nagykun-Szolnok Megye Európa Díját adott át.** Gratulálunk!
Tóth Tibor

Augusztusi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Borbély Janka (Jánosok Rita), Rimóczi Dorina Lizandra (Bordás Andrea).
HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Dobák Zoltán és Simon-Kiss Judit, Kálmán Richárd és Gál Rozália, Pádár Péter és Dobai Melinda.

ELHUNYTAK: Baráth Bertalan Béla (57 é.), Basa László (78 é.), Bóti József (86 é.), Folyó Sándor (90 é.), Glonczy Rudolfné Német Mária (76 é.), Homola Károlyné Szabó Magdolna (69 é.), Kovács Antalné Jáger Viktória (85 é.), Mészáros Tiborné Bazsó Anna (61 é.), Szűcs István (88 é.).

Régen volt, hogy is volt...

2. rész

A honismereti pályázatban az 5. c osztály is részt vett. Most az ő munkájukból idézünk hagyományainkról, ünnepeinkről.

Húsvét

A húsvét nagy egyházi ünnep, valamint kedves népi szokások ideje. Nagyszüleink idejében a templomba ment a család a szent sírhoz, a szenvedő Jézuskához. Ilyenkor tartották a Csonka misét, mert nem volt a mise alatt átváltozás. A harangok sem szóltak, csak kereplővel kerepeltek. Szombat a feltámadás napja, ilyenkor gyertyás körmenetet tartottak a templom körül, az esti sötétben halleluját énekeltek. Hazatérve a körmenetről ehettek zsíros ételeket, sonkát, tojást, mert este 9 óra után vége volt az egész héten át tartó böjtölésnek. Vasárnap délelőtt szintén halleluját énekeltek a nagymisén és újra körmeneteztek. Délután a Máriás litánia következett. Erről hazatérve hagymahéjjal tojást festettek. Hétfőn reggel a család fő volt az első locsolkodó, majd jöttek a szomszédok, cselédek, rokonok és természetesen a legények a nagylányokhoz. Mindenki szép, ünneplő ruhába öltözött. A locsolásért festett tojás járt, a kisebbeknek 10 fillér is. Mivel ekkor kölnivizet még nem lehetett kapni, a férfiak a szappanos vizet megfestették színes papírral, azal locsolkodtak. Volt olyan lány, akinek a haját is befogta.

Lánykérés

Mikor már jó ideje járt a legény a lányhoz udvarolni, elérkezett a lánykérés ideje. Először a fiatalok maguk között eldöntötték, hogy egybekelnek és megbeszélték, hogy mikor avassák be a szülőket. Általában vasárnap este a fiú elment a lányos házhoz és a családfőtől megkérte a leánya kezét. Az apa megkérdezte a lányát, hogy ő is így gondolja-e, majd a fiú szüleit is meghívta magukhoz, hogy nekik is kell-e a lány. A szülők megbeszélése után kitérték az eljegyzés napját, ami a lányos háznál egy ebéddel zajlott. A vőlegény eljegyzési és karikagyűrűt vitt a lánynak. Ezután kitérték az esküvő napját. Körültekintően kellett ezt megszervezni, mert a tanyán nem volt villany, így teliholdas éjszakát kellett választani.

Ezután vőfélyt fogadtak, aki eljárt minden leendő vendéghez hívogatni a lagziba.

Lakodalom

Az esküvő előtt 3 nappal megjelent a vőlegény a lányos háznál a leendő koszorúlegénnyel és a vőfélyvel. Felpakolták a menyasszony ágyát, ruháit, stáflirungját, valamint a menyasszonyi ládát. A ládában finom sütemények, rostélyos kalács és sült húsok voltak. Ezeket elszállították a vőlegényes házhoz. Az esküvő napján a vőlegény és a vendégei elindultak a menyasszonyért. A vőfély megható verssel kikérte a menyasszonyt és elindultak a templomba gyalog. A szertartás után, ha tanyán volt a lagzi, hintón vitték a menyasszonyt, lovas kocsin a násznépet. A vőlegényes házhoz vittek a menyasszonyt és a vőlegény rokonait, a lányos házhoz pedig az ő rokonai mentek a szüleivel. Így két helyen folyt a lagzi. Az ifjú párt 12 tagú cigányzenekar várta a kapuban, akik ezután szétváltak. Az egyik fele az udvaron húzta a mulatóst, a másik fele a házban maradt az idősebbeknek a hallgatósát húzta.

A vacsora hagyományosan savanyú becsinált leves, birkapörkölt, sült csirke rostélyos kaláccsal, rétesek, piskótatorták, diótorták (grillázs) volt. A vacsora után kezdetét vette a mulatság a menyasszony táncáig. Akkor egy tábla kellett pénz dojni, aminek a fejében meg kellett forgatni a menyasszonyt. Majd amikor már sok pénz gyűlt össze, a vőlegény valamivel „kiváltotta” a menyasszonyt (galamb, piros alma...) és elvitte. Ezután már menyecske ruhába öltözve jött vissza az újasszony. Felbontotta a menyecske ládáját és megkínált belőle mindenkit süttekkel és süteményekkel. Ezután a háziak újra terítették a vendégeknek, valamint az örömanának, vagyis a menyasszony anyukájának, akit kocsival odavitték addigra. A menyasszonytáncból kapott pénzt a násznagy megszámolta és azonnal megfizette a zenekarral. Ezután világosig mulattak.

Kovács Lászlóné

Köszönetnyilvánítás, emlékezés

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

FOLYÓ SÁNDOR

temetésén részt vettek, koszorúikkal, virágaikkal, részvétükkel fájalmunkat enyhítettek.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

BÓTI JÓZSEF

temetési szertartásán részt vettek, koszorúikkal, virágaikkal, részvétükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

EMLÉKEZÉS

MELEG PÁL

halálának 6. évfordulójára.

„Örökre elmentél, már hiába várunk.
Végso otthonodban nyugalmat kívánunk.”

Szerető családja

GYÁSZHÍR

Fájdalommal tudatjuk, hogy

FARAGÓ ANASZTÁZIA

2009. augusztus 30-án tragikus hirtelenséggel elhunyt.

A gyászoló család

9/II magyarul

1848-ról először mindenkinek az a bizonyos nap jut eszébe, amiről a korabeli újság szűkszavúan annyit jegyzett meg, hogy esett az eső, a fiatalok felvonultak s a boltokat bezárták, mert attól tartottak, betörnek az ablakokat. Ez volt március 15-e, és e nap megünneplésén kívül országsszerte megemlékeznek a dicsőséges tavaszi hadjáratról. Igen, ezek a napok és az ekkor elért győzelmek, eredmények példátlanok. Ám sikerek sem születnek előzmény nélkül. Ez az előzmény pedig egy hadmozdulat volt, amit történetesen az ikertornyok lebombázásának napján, szeptember 11-én indítottak, csak éppen 1848-ban. Ekkor lépte át Jellasics a Drávát s indult meg a Dunántúl felé, a magyar tenger irányába. Ezt az eseményt a Wessenberg-féle államirat előzte meg, amely az Áprilisi törvényt érvénytelennek nyilvánította és azokat a birodalom kormányzására alkalmatlannak ítélte. Ilyen előzmények után csak két lehetőség volt: önmagunk megadása vagy az önvédelmi háború vállalása. Az események további lefolyása már ismert inentől.

Nem egy sokat hangoztatott esemény ez, sokak számára nem is fontos, pedig annak kellene lennie! Magyarországon ekkor még nem tudták, hogy a harcok majd egy évig elhúzódnak. Azt viszont érezték, hogy sok millió ember élete, hazánk további sorsa, önállósága és egysége múlik rajta. Ezt figyelembe véve már fontosabbnak érezzük ezt a dátumot. Különösen akkor, ha úgy is érezzük, ezen a napon nekünk is lenne kikre emlékezni...

Kétségtelen tény, hogy Amerika vesztése emberéletben, anyagiakban és biztonságban óriási volt szeptember 11-én. Csak azt nem értem, miért nem jut eszébe sokaknak, hogy hazánkban is volt ekkor tragédia, amiről meg kellene emlékezni? S erre ki emlékezik majd, ha mi most nem?

Pál Katalin Alíz

Ingyenes szemvizsgálat a FEDŐ OPTIKÁBAN!

szemüvegkészítés esetén

Jászfényszaru, Fürst Sándor u. 10.

Tel.: 30/2933-834

Szemvizsgálat minden pénteken
14.00 órától (bejelentkezés alapján)

Rendel: **Dr. SISKA IRÉN**

szemész szakorvos

OKTÓBER A LÁTÁS HÓNAPJA

Akciónk: • Szemüvegkeretek –15%
–20% kedv., • Szemüveglencsék akár –30%
kedv., • Napszemüvegek –20% kedv.,
• Napszemüvegek már 1990 Ft-tól,
• Multifokális lencsék (távoli-munka-
olvasó egyben) –20% kedv.

További ajánlatunk: • kontaktlencsék

• kontaktlencsé ápolószer • nagyítók,
• kész olvasók • tokok • kiegészítők.

**Nézzen be hozzánk,
hogyan jobban lásson!**

Nyitva tartás: H-P.: 9.-17 óráig

BUKFENC

Játékos babatorna

1-3 éves gyermekek részére

pedagógus vezetésével, sok-sok szaladgálással,
ugrálással, egyensúlyozással, egyedi
akadálypályákkal színesítve.

Helyszín: Jászfényszaru, Fürst S. u. 1. Petőfi
Művelődési Ház. Időpont: 2009. szeptember
24-től csütörtökönként 10 órától.

Díj: 750 Ft alkalmanként, vagy bérlet esetén
600 Ft alkalmanként, **testvéreknek –50%.**

Regisztrációval az első alkalom ingyenes.

Érdeklődni lehet Szentirmai Orsolyánál
a 06-30/508-76-33 mobilszámon,
vagy a www.gyermektorna.hu weboldalon.

Szabadgyökerű smaragd tuják 70-120 cm-ig,
szerb luc és lucfenyők telepítésre és karácsony-
ra is, sziklakerti növények – számlaképesen
– kedvező áron eladók. Érd.: Czeglédi Gabriella,
Jászfényszaru, Szabadság út 52. Tel: 30/911-
66-31.

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata

A szerkesztőbizottság elnöke:

Bordásné Kovács Katalin

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

Felelős kiadó: **Győriné dr. Czeglédi Márta**

Lapzárta minden hónap második hétfője

A szerkesztőség címe:

Városi Könyvtár 5126 Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Tel./fax: 57/422-265 Mobil: 06-30/233-6954

E-mail: konyvtar.fenyszaru@gmail.com

<http://www.jaszfenyszaru.hu/miujasag.html>

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.

ISSN 1417-894X

Nyomdai előkészítés: ARTANDER Kft.

Nyomda: Signal-Print Kft. Jászberény

Tel.: 57/500-960

Fotók: Karizs Evelin, Dobák Jánosné,

Sugár Istvánné, Tanczikó Áttila,

Feketéné Ruis Beatrix, Földvári Edit

Címfotó: Pál Katalin Aliz

TŰZELŐ és ÉPÍTŐANYAG ÁRUHÁZAK

Építkezzen 2008-as árákon!

– Tondach kerámia tetőcserepek

Tangó 133 Ft/db

Keringő 159 Ft/db

– Falazóelemek

Leier 30NF 295 Ft/db

Ytong 30 800 Ft/db

Ytong 30NF 820 Ft/db

Knauf insulation üveggypot 5 cm 6500 Ft/tekercs

Hazai és import szenek nagy választékban.

Nagyobb mennyiségben ingyenes kiszállítás!

JÁSZBERÉNY, Nagykatái út 1. T.: 57/415-242, 57/415-006
JÁSZAPÁTI, István király út 49. T./fax: 57/441-003, 57/440-356
JÁSZLADÁNY, Kossuth L. u. 8. T.: 57/454-007

E-mail: tebatuzep@pr.hu

Családi házak, melléképületek, kerítések tervezése,
adótanácsadás, adóbevallások készítése.

Kontroll-Diagnosztika KFT.

Telefon: 30/432-1616

II. Lumina Cornu Történelmi Emléknep

Második alkalommal rendezi meg a Lumina Cornu Klub Történelmi Emléknepjét a jász-
fényszarui Petőfi Művelődési Házban, **október 24-én, szombaton 10-14 óráig.**

Előadásokkal, filmvetítéssel, kiállítással, emlékidéző beszélgetésekkel várjuk a történe-
lemkedvelő diákokat, az érdeklődőket és az ünneplőket.

Látogasson el a II. Lumina Cornu Történelmi Emléknepre és emlékezzen '56-ra!

Szerkesztőségi fogadóórák

A *Mi Újság Fényszarun?* szerkesztősége a Városi Könyvtárban működik (Fürst S. u. 1.)
Szerkesztőségi fogadóórák időpontjai:

Hétfőn 14.00 – 17.00 óráig

Pénteken 9.00 – 12.00 óráig

Egyéb időpontokban hétköznap reggel 8-tól este 6 óráig hívható a szerkesztőség telefonja:
06-30/233-69-54 vagy 06-30/348-89-35.

KÖZÉRDEKŰ TELEFONSZÁMOK

Orvosi ügyelet: 06-37/341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30/974-5690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőrség (Jászfényszaru): 422-138, mobil: 06-70/330-7626

TIGÁZ: hibabejelentés 06-28/430-488

Falugazdász: 06-30/392-2602

Vízmű: hibabejelentés munkaidőben 57/422-631, munkaidőn túl 06-30/275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 423-938 (munkaidőben) és 06-30/429-4195

ÉMÁSZ: hibabejelentés 06-40/28-28-28

Kleopátra Patika: Szabadság út 40. Telefon: 424-046 vagy 06-30/244-1456

LUMINA LIVE 2009 – Tábor és élő szerepjáték

Jogosan teszi fel sok ember a kérdést; mi is ez? Lássuk hát! Nos, ezt már bizonyára többen is tudják, hogy működik városunkban a Lumina Cornu Ifjúsági Szerepjáték és Történelmi Klub nevet viselő szerveződés, ide s tova négy éve. E klub tevékenységi köre az alábbi feladatokra terjed ki: fiatalok szórakoztatása szerepjátékon keresztül, táborok és versenyek rendezése, illetve egy-egy történelmi esemény (legyen akár magyar, akár egyetemes) érdekesebb oldalának megismerése és író-olvasó találkozók szervezése a fantasy világában alkotók és olvasók között. E felsorolásból mindent érthettünk, ám elképzelhető, hogy nem tudjuk azt, mi is az a szerepjáték. Tehát: olyan társasjáték, amelyben a játékosok, közösen kialakítanak egy fantáziavilágot. A játék menete emlékeztet egy szintén közösen kitalált könyv vagy film cselekményéhez. A játékosok e világ egy-egy szereplőjét, annak képessége és tudása alapján jelenítik meg. A játék alapötletét a mesélő határozza meg, aki a szabályok alapján a játékosok nézeteltéréseit elbírálja, a játékot és a mellékszereplőket mozgatja, valamint megoldásra váró bonyodalmat biztosít. A játékosok, az általuk eljátszott karakterek ismereteit felhasználva igyekeznek ezt a konfliktust megoldani.

E kicsi vargabetű után közelebb kerülhetünk a témához. Fényszaru csapata, melynek vezetői *Erdei Gábor* és *Radics Félix*, az ország legkiválóbb ötösében kapnak helyet, a tagok pedig országszerte (Budapesttől Debrecenig) csak növelni tudják hírnevüket e téren is.

Most nézzük, mi a Lumina Live 2009. Egy tábor; élő, kosztümös szerepjáték, történelmi játék fiataloknak, családoknak, természet és történelemkedvelőknek, hagyományörzőknek egyaránt. A klub eddig, öt alkalommal rendezett élő szerepjátékot, mely az ország egyik legismertebb és legnépszerűbb ilyen jellegű rendezvényévé vált.

A tábor már megszokott helyszíne a fényszarui Vadászház, ahol kulturált táborozási viszonyok mellett, erdei környezetben, fanta-

A Lumina Cornu Klub tagjai az élő szerepjátékban

sy díszletek és szereplők segítségével szórakozhatnak a résztvevők 4-5 napig. Idén sem történt ez másképpen; újra több mint száz fiatal gyűlt össze az ország minden részéből, Soprontól Debrecenig, hogy összemérhesse tudását ellenfeleivel. Az esemény rangosságát mi sem támasztja jobban alá annál, mint hogy egyes résztvevők egy évig készültek erre a megmérettetésre! A készülődés sikeres kimeneteléhez, a minél nagyszerűbb élmény átéléséhez és a képzeletvilágba való minél könnyebb besimuláshoz sokban hozzájárult a tábor gazdag felszereltsége. Ebben az esztendőben sok apróbb helyszín és kellék állt az játékosok rendelkezésére. Ilyen volt például a kovácsműhely, piac, két fából készült kerekeken guruló ostromtorony, hajítógépek, helyőrség és még jó néhány „épület”. A táborban a kellékeken kívül az árnyjáték, az esti táncház, a lovagi torna, az intrika, a kereskedelem, a mágia, a harc és a vidámság is megtalálható volt. A szervezők öröme, ebben az évben ez volt a legnagyobb ilyen rendezvény az országban. Egyben kétszerte vált az is, hogy hangulatában és kidolgozásában mára

az egyik legelismertebb, és legkedveltebb a LUMINA LIVE!

Az élő tábor és a LIVE négy napja gyorsan eltelt és sok kellemes élménnyel tértek haza a résztvevők. Talán az időjárásban lehetett volna némi változatosság, hiszen az állandó 40 fok mindenkit megviselt. Most viszont jön az izgalommal és készülődéssel teli év, mely megelőzi a Lumina Cornu Klub következő nyári táborát.

Pál Katalin Alíz

Ezúton is köszönjük, a Petőfi Művelődési Háznak az állandó és önzetlen támogatást, Jászfényszaru Város Önkormányzatának, valamint az Általános Iskolának a sátrakat, asztalokat, padokat, a vadásztársaságoknak a hely biztosítását és mindenkinek mindent, aki segítette a Lumina Cornu csapatának sikerét.

Ígérjük, hogy a jövőben is megpróbáljuk kis városunk hírnevét öregbíteni ezen a területen is!

Erdei Gábor és Radics Félix
<http://luminacornu.gportal.hu/>
<http://luminalive.gportal.hu/>

Világnapok – Október

Október 1. – Fajdalomcsillapítás Világnapja

Október 1. – Idősek Világnapja

Október 1. – Zenei Világnap

Október 2. – Az Erőszakmentesség Világnapja

Az ENSZ Közgyűlése 2007. május végén Mahatma Gandhi születésnapját, október 2-t az Erőszakmentesség Világnapjává nyilvánította.

Október 4. – Állatok Világnapja

Assisi Szent Ferenc halálának napján ünnepeljük, de világszerte minden év október első vasárnapján tartják. A világnapon a vadon élő állatok védelmére figyelmeztetnek, és pusztításuk ellen tiltakoznak.

Október 4-10. – Űrkutatási Világhét

Az Űrkutatási Világhét két fontos évszázadra emlékeztet. 1957. október 4-én állították Föld körüli pályára a Szputnyik 1-et, a Föld első mesterséges holdját. Ezzel az eseménnyel vette kezdetét az űrkorszak. Kevésbé ismert,

hogy csaknem pontosan tíz évvel később, 1967. október 10-én lépett hatályba a világűr békés célú hasznosításának alapelveit rögzítő nemzetközi szerződés, a világűrjog alapokmányát képező Alapelsz szerződés. Az Űrkutatási Világhét célja, hogy a fenti időszakban évről évre az egész világ közvéleményének figyelme az ürtevékenységre irányuljon.

Október 9. – Postai Világnap

1874. október 9-én alapították az Általános Postaegyesületet. A 22 alapító ország között volt Magyarország is. 1948 óta az ENSZ szakszított intézménye.

Október 14. – A Természeti Katasztrófák Világnapja

Október 15. – A Fehér Bot Napja

Célja a közvélemény figyelmének felhívása a vakok és gyengébb látók saját helyzetére, keresve gondjaik megoldásának lehetőségeit.

Október 15. – Nemzetközi Gyalogló Nap

Október 16. – A Kenyér Világnapja

Azzal a céllal jött létre, hogy bemutassa a világnak a világ legfontosabb élelmiszeri cikkének jelentőségét. A Magyar Pékszövetség az ország minden régiójába és megyéjében kiválaszt intézményeket, akiket megajándékoznak termékeikkel és ezzel hozzájárulnak a napi gondok enyhítéséhez.

Október 24. – ENSZ

1945. október 24-én ünnepélyesen ratifikálták az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1945. január 26-án San Franciscóban aláírt Alapokmányát. A szervezetnek Magyarország 1955 óta tagja.

Október utolsó munkanapja – Takarékosági Világnap

Október 31. – A Reformáció Emléknapja

1517. október 31-én függesztette ki a wittenbergi vártemplom kapujára Luther Márton német ágoston rendi szerzetes a téziseit, amelyek a katolikus egyház megreformálása érdekében tett közzé. *Zsámboki Richárd*

ÍZHASÁB

Almás krémes

A tésztaához: 1,5 kg alma, 8 tojás, 18 dkg porcukor, 3 evőkanál víz, 20 dkg liszt, ½ csomag sütőpor, 1-2 evőkanál kakaó.

A krémhez: ½ liter tej, 2 csomag vaníliás pudingpor, 25 dkg vaj vagy margarin, 18 dkg porcukor, 1 csomag tortadara vagy tortabevonó.

Elkészítése:

Alufóliával kibélelt tepsibe 1,5 kg meghámozott almát szorosan egymás mellé leszelletünk.

A tojások sárgáját 18 dkg porcukorral, 3 evőkanál vízzel habosra keverjük, majd hozzáadjuk a lisztet, a sütőport és a keményre felvert tojásfehérjét. A massa felét az almára simítjuk, majd a maradékhoz kakaót keverünk. Ezt a sárga rétegre kenjük. Előmelegített sütőben kb. 200 °C fokon megsütjük.

A krémhez a tejben megfőzzük a pudingport. A vajat vagy margarint a porcukorral habosra keverjük, majd a kihűlt pudinggal összekeverjük. A kihűlt tésztát deszkára borítjuk, lehúzzuk róla a fóliát és az alma tetejére kenjük a krémet. Végül csokimázzal vonjuk be, vagy csokireszelékkel, csokidarával szórjuk meg.

Elkészítési idő: kb. másfél óra.

Alma helyett magozott, cukrozott meggyel is elkészíthetjük.

Jó étvágyat kíván: *Éva*

Tudja Ön, hogy hová fordulhat segítségért, ha...

...neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiségi vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világi meggyőződése, politikai vagy más véleménye, anyanyelve, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, vagy egyéb tulajdonsága miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül(t), mint amelyben más, Önnel összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport?

Keresse az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkatársát az Esélyek Házában!

Dr. Simonné Kormányos Nóra

5000 Szolnok, Kossuth Lajos u. 2.

fsz. 73-74.

Telefon: 56/514-947

Hétfő: 09.00–13.00

NINCS EGYEDÜL!

TÁMOP -5-5-5/08/1 -2008-0001

A diszkrimináció elleni küzdelem – a társadalmi szemléletformálás és a hatósági munka erősítése

Beszélgetés Terka nénivel

Sokunknak, még a húsz évvel ezelőtti események is csak a történelemkönyvből ismerősek. Viszont tudjuk, hogy vannak olyan emberek, akiknek nemhogy húsz év eseményei, hanem sokkal több éve is, csontjaiban, szívében-lelkében emlékként él. Így van ez Búzás Lászlóné Terka nénivel is. Gyermekkoráról, fiatal éveiről és egész életéről beszélgettem vele.

Amikor 3-4 éves volt, mint akkor minden gyerek, barátnőivel együtt libákat, kacsákat őrzött és sokszor fürdőzött a Zagyvában. Iskoláskorba lépve, ezeknek a kalandoknak a száma megcsappant, ám az iskolapad koptatása is némi küzdelembe került. Próbálták Teri néni (mivel még egy éve lett volna rá), játszásra rábeszélni, ám őt a tanulás sokkal

jobbban vonzotta. Így került korábban az iskolába, ahol annak rendje és módja szerint tanult, s végzett el a korának megfelelően 6 osztályt. Az iskolás évek elmúltával, zöldáruval; zöltség zöldjével, hagymával és salátával megrakott kosárral járta Terka néni az almási és számboki piacot, mindig gyalogszerrel! Néhány év telt el így, szorgos munkával, mikor két évre cselédnek szegődött Turára, a helyi malomtulajdonoshoz. Itt négy családot látott el! Ez az időszak a sok munka mellett megbecsülést, szeretetet és végül szerelmet is hozott számára, hiszen megismerkedett későbbi férjével, Búzás Lászlóval. Az esküvő kerekén hetvenegy évvel ezelőtt kötötték meg, rá egy évre megszületett az első csöppség is. A házasság első éveit sok munkát és sok bizonytalanságot hoztak.

Munkát azért, mert „szegény világ” volt és minden lehetőséget meg kellett ragadni ahhoz, hogy gyarapodjanak az emberek, bizonytalanságot pedig azért, mert Laci bácsit a háború miatt behívták katonának. Először Berényben, utána Gyulán, majd végül a Don-kanyarban teljesített szolgálatot. Amíg ő távol volt, Terka néni napszámosként dolgozott s volt egyben anya, két hosszú évig.

Munkájáért nemcsak pénzt, hanem terményt is kapott; amivel a munka volt, abból. Így apródonként gyűjtött búzát, ám azt a kötelező beszolgáltatás miatt be kellett adnia.

Szerencsére, a háború után férje ismét hazajött, végleg. „Ekkor megint kezdtük az életet.” – mondta – , a földművelést és ismét a rengeteg munkát, ezekre az évekre tehető a második gyermek megszületése. A család gazdasága, a sok munkával párhuzamosan nőtt; vettek tehenet, lovat. Majd az eladott borjak árából tudtak venni fát, amit összevágattak és abból deszkázták ki a házat. Annak felépülése után béreltek földet, amin természetek krumplit, kukoricát, takarmányrépát, lett újra 3-4 liba, amiket már akkor Terka néni lánya őrzött. Lassan lettek

Búzás Lászlóné Terka néni. A mozgalmos, néha szomorú élet nyugodtabb mederbe terelődött

ajtók, ablakok a házra, lett a kislányuknak varrógép, így tudott kezdeni varrogatni. „Aki akart dolgozni az keresett munkát.”

Lassan így teltek az évek, nehezen, sok dologgal. A gyermekek felnőttek, és születtek szép, okos unokák.

Terka néni és Laci bácsi lassan időskorba léptek, és azt az életet kezdték élni, annyi sok nehéz próbatétel után. Sajnos, ezek az évek sem teltek felhőtlen boldogsággal, mert először Laci bácsi beteg lett. Felesége tíz évig viselte hűséggel gondját. Így teltek-múltak az esztendőik s annak is tíz éve már, hogy Laci bácsi elhunyt. Az

élet pedig nem áll meg, tartogat egyaránt jót és rosszat. Sajnos, Laci bácsi elvesztését az első leány halála követte. Ezekről az eseményekről Terka néni még ma is remegő hanggal beszél...

Az idő soha sem áll meg, Terka néni a közelmúltban ünnepelte sokadik születésnapját, családjában körében. Napjait lakásában, egy csendes utcában tölti. Imádkozik, tájékozódik a világ történéseiről, templomba jár, és ha kedve tartja, kisértal a kertbe. Az eddig mozgalmos, gyakran szomorú élet most nyugodtabb mederbe terelődött...

Pál Katalin Alíz

Hamarosan elkészül

Befejezéséhez közeledik a Sportpálya följújtásának mindkét üteme. Tető alá kerül az új épület, a túzóltószertár; és a szabadtéri színpad is. A műszaki átadás várhatóan szeptember végén megkezdődik, és annak befejezését követően ismét birtokukba vehetik megfialodott sportpályánkat a kikapcsolódni, játszani, sportolni vágyó kicsik és nagyok is.

Programok a Városi Könyvtárban

2009. augusztus 22-én a FÉBE és a Városi Könyvtár kirándulást szervezett Széphalomra, a Kazinczy emlékévé alkalomból. A túra keretében Észak-Magyarország természeti és kulturális kincseit tekintettük meg, Boldogkőváralja – Vizsoly – Hollóháza – Füzér – Széphalom – Sátoraljaújhely útvonalon haladva. A remek társaságban töltött nap rengeteg élménnyel gazdagított bennünket.

2009. szeptember 4-én 14 órától egy jókedvű, tanévkezdő kézműves foglalkozást tartottunk az alsó tagozatosok részvételével.

2009. szeptember 11-én városunk is részt vett a Netre kész! országos roadshowban.

Az Iskolai és Gyermekkönyvtár, illetve informatika terem adott otthont a rendezvénynek, melynek keretében alapvető informatikai ismereteket, illetve praktikus internetezési tanácsokat (pl. elektronikus postafiók készítés, e-ügyintézés, e-közszolgáltatások használata) kaptak a résztvevők. A délután célja az internet használók körének növelése volt. Az előadást Koscsák Róbert informatika tanár tartotta, szervezők: Berze Lászlóné, Bujdosó Katalin, Nagy Ildikó.

Szeptember 30. a Magyar Népmese Napja, mely nap alkalmából a könyvtár MESENAPOT szervez 2009. október 2-án az óvodásoknak és kisiskolásoknak. Program: diafilmvetítés Benedek Elek meséiből, majd játékos kérdezz – felelek.

Országos NAGYI Könyvtári Napok 2009. október 5-11.

A Városi Könyvtárba is megrendezésre kerül ez az országos rendezvény, melynek keretében szeretettel várunk minden érdeklődőt, de legfőképpen a nyugdíjasokat,

nagyzüldöket, szépkorúakat, azokat, akik egy kis társaságra, beszélgetésre, jó hangulatra vágnak!

Részletes program:

Október 5. (hétfő) 17 óra, Művelődési Ház, földszinti kiállító terem – „**Megőrizte a szeretet**” – kiállítás nagyszüleink féltve őrzött tárgyaiból.

Október 6. (kedd) 16 óra, Városi Könyvtár – **Az időskor lélektana**, Nagyné Kiss Mária előadása. Az előadás után könyv ajánló és beszélgetés.

Október 7. (szerda) 16-18 óráig, könyvtár – **Az időskori változások**, a Védőnői Szolgálat előadása. Az előadás után szakirodalom-ajánló és beszélgetés.

Október 8. (csütörtök) 16.30 órától, könyvtár – **Négy generáció találkozása a könyvtárban**. Városunkban élő nagycsaládok köszöntése a könyvtárban.

Október 11. (vasárnap) 10-12 óráig, könyvtár – **Könyves vasárnap. Postabontás.**

Örüljünk együtt az új könyveknek!

Ezen a napon késedelmi díj felszámolása nélkül visszahozhatja régen lejárt könyveit, illetve a felnőtteknek is ingyenes a beiratkozás!

Gobelinezők figyelem!

Ősszel is megrendezésre kerül a gobelin kiállítás, az Erzsébet-napi vásár kísérő programjaként.

Azok jelentkezését várjuk elsősorban, akik tavasszal nem fértek be a kiállítók közé. Jelentkezni a Petőfi Művelődési Ház 422-137-es és a Városi Könyvtár 422-265-ös számán lehet.

Új könyveink

folyamatosan érkeznek, minden héten bővül az állományunk, érdemes benézni hozzánk!

Kicsiknek: Pöttyös Panni sorozat újabb kötetei, Boribon történetei Marék Veronikától, Kisvakond sorozat lapozó formában, Mesélő Biblia, Anna és Mari a szentmisén, Tesz-Vesz város történetei, Mit? Miért? Hogyan? sorozat újabb kötetei

Kicsit nagyobbaknak: Bálint Ágnes: A szeleburdi család; Liz Kessler: Emily, a sellőlány; Stephenie Meyer: Twilight, Újhold; Szabó Magda: Születésnap, Mondják meg Zsófikának; Sarah Bosse: Anna új barátja; Balázs Ágnes: Lufi és a hajmeresztő szerelem; Stefano Bordiglioni: Piroskák összeesküvése

Felnőtteknek: Mesterkurzus sorozat újabb kötetei; Cecilia Ahern: Bennem élsz; Ann Gadd: Árulkodó szokásaink; Marilyn Glenville: A karcsúság titka; Lucio Della Seta: A bűntudat leküzdése; Herczku Mónika: Elbocsátottak?; Marcel Wehland: Előkeretek, kocsibeállók és tárolók; Peter Hagen: Kerítések, védőfalak és sövények

Nagy Ildikó

(Téli)Sport, egy kicsit másképp

Ha valaki a nyáron egy délután kiment a sportpálya(k)ra, akkor azt láthatta, hogy az aszfalt pályán éppen gyerekek fociznak, a felső füves pályán két csapatnak is edzés van, az új pályán éppen teniszeznek, vagy kézilabdáznak, a játszótéren pedig tucatnyi kisgyerek játszik, miközben szüleik a padokon ülve figyelik őket. Ezt a képet csak színesebbé tették a fűnyíró folyamatos zatkolása, a locsoló berendezésből kilövellő vízsugár látványa és a minden irányból hallható kacagások. Hát nem idilli?

Gondolkodtak már azon, hogy ez a rengeteg boldog ember hol lesz egy januári délutánon? Sötét van, hó (általában) nincs, hegyek nincsenek, minden jeges és ropog a hidegtől...

Hát ez már nem ugyanaz. Hogyan lehetne ezen változtatni és a télen feltámasztani a sportéletet és lehetőséget adni az egészség megőrzésének és az ifjúság testi lelki fejlődésének? A válasz egyszerű, de több problémát is felvet.

Tornacsarnokra van szükség! Igen, egy modern európai településnek felelősen kell lakosai részére télen is sportolási lehetőséget biztosítani. Én Svájcban dolgoztam közel húsz évvel ezelőtt, ahol már akkor minden településnek volt megfelelő méretű csarnoka. Persze, ezeket nem csak sport célokra használják, mint sehol a világon, hanem nagyobb rendezvények helyszínéül is. Igaz ez itt nem Svájc, de azóta 20 év telt el és semmilyen előrelépés igazán nem tapasztalható az országban.

Még akkora tornatermünk sincs, ahol egy kosárlabdapálya elférne (ez a legkisebb helyigényű sokak által művelt csapatsport), talán tollaslabdázásra lehetne a jelenlegieket használni, ha volna megfelelő világítás pl. a nagysiskolában, de aki ott volt már este, az tudja, hogy ott inkább jelképes a világítás...

A környéken levő tornatermekbe való bejutás nem egyszerű (Kóka, Tóalmás, Hatvan, Jászberény), mert a vonzáskörzetében levő sportolók és sportszervezetek, valamint a helyi iskolák miatt alig akad szabad időpont még az 5000 Ft-os óradíj ellenére is. Ez mindenhol így van, így még befektetésként sem rossz egy ilyen létesítmény.

Persze egy ilyen jellegű (nem véletlenül írtam így) létesítmény létrehozása minimum 100 millió, de egy Makovecz-féle „ékszerdoboz” akár 1 milliárdba is kerülhet. Tudom, hogy az Önkormányzatnál már felvetődött ez a kérdés és várják a megfelelő pályázati lehetőségeket, hogy végre itt is aktív téli sport élet indulhasson, de mint sok mindennek ennek is ára van, amit tudomásul kell venni.

Ennek ellenére remélem, hogy gyermekeink így télen is élnek sportéletet élő, egészséges, boldog emberek nevetésétől hangos Jászfényszarun fognak élni a jövőben.

Gere Ferenc

Háborgok...

Pedig nem is vagyok tenger.

Amiért viszont háborgok, az közel sem ennyire vicces. Sőt!

Ezt sem a szél borította fel

Városunk évről-évre épül, szépül mindannyiunk örömeire. Legalábbis jó ideig ezt gondoltam, így hittem. Aztán augusztus 20-án a temetőbe tartottam, amikor a bejáratnál felállított új kerékpártárolót megláttam. A köburkolatból felfeszítve lógott szerencsétlenül a levegőben. Talán pár

napig állt. Háborgtam és nagyon szomorú lettem. Majd eszembe jutott a Kisiskola bejáratánál megcsonkított védőkorlát és megrongált csatorna, a megrongált, összefirkált sírok, az Ady Endre úton felborított szelektív hulladékgyűjtő és a vasárnap reggeli „tájkép” a CBA környékén... Sajnos tudnám még folytatni a sort.

Számtalan kérdés jutott eszembe az egyszerű MIÉRT? után. Olyanok, amiket szívesen feltennék azoknak, akik felgyülemlett energiájukat „kénytelenek” ilyen módon levezetni. Nagyon kíváncsi lennék: ki a kedvenc költőjük, mi a legkedvesebb regényük, melyik filmélményükről mesélnének szívesen, mi a hobbijuk, mit sportolnak... Mi lehet a válasz?

Realista vagyok: nem reménykedem válaszbán. Abban viszont igen, hogy városunk minden polgára vigyáz a közös értékekre, utcákra, terekre, középületeinkre. Jó lenne ugyanis ezeket a következő generációnak úgy átadni, hogy ők is örülhessenek neki. Úgy, ahogyan mi is szeretnénk... *Éva*

Tréning álláskeresőknél

2009. szeptember 1-én a Kelly Services Hungary Kft. által meghirdetett munkakörökre jelentkezett 20 fő álláskeresőjének álláskeresői technikák tréning megrendezésére került sor a Rimóczi kastély épületében.

A tréning résztvevői önéletrajz írással, kommunikációval és a munkáltatói és

munkavállalói kapcsolattartás szabályaival ismerkedtek meg. Az állásinterjúra történő felkészítés lényege, hogy az álláskereső, betekintést nyerjenek és megfeleljenek a munkaerő-piacon kialakult kihívásoknak és sikeresebben vegyék a munkavállalással kapcsolatos akadályokat.

Mezei Zsolt, mpm

Javított kiadás

Előző lapszámunkban riportot közöltünk Pető Ádámról, aki az Országos Cross és Endúró Cross bajnokság felnőtt mezőnyében éri el szép sikereit.

A szöveghez két fotóillusztráció is tartozott, közülük az egyik fénykép jobb és bal oldala felcserélődött, amelyért elnézést kérünk.

Itt látható a fénykép „javított kiadása”.

A szerk.

Gyűjtők és gyűjtemények

IV. Egy kis kitérő az orchideák világából

A Tillandsia (1. rész)

A Tillandsia nemzetség a finn fizikusról Elias Tillands-ról kapta nevét és több mint 400 ismert fajt foglal magában, ezzel a Bromeliák családjának legnagyobb képviselője. Kevés kivételtől eltekintve a Tillandsiák Latin Amerikából származnak. Néhány Tillandsia faj mindenhol megtalálható, több száz négyzetkilométeres területeken növekedve, vannak azonban olyan egzotikus fajok is, amelyek élőhelye egy-egy völgyre vagy hegyi területre korlátozódik.

A Tillandsiák igazi „légi növények”, gyakran napfénynek kitéve növekednek, egyesével vagy telepekben rátelepedve kaktuszokra, tüskés cserjékre vagy fákra, sziklákra vagy egyenesen a köves vagy homokos talajra. A Tillandsiák képesek kiaknázni a ki-méletlenül száraz és forró élőhelyek nyújtotta feltételeket finoman szőrözött leveleik segítségével. A levélszörők a szárazságtűrő fajoknál a legkifejettebbek. Ha esik az eső vagy harmatos a levegő a szörök elvezetik a vizet a levél felszínéről ezzel elősegítve az epidermisz (felhám) száradását. Más esetben a levélszörök elszigetelik a levelet az extrém hőségtől, illetve visszaverik a túlzott napfényt, amely károsítaná a növényeket. A nedves helyen élő Tillandsiák esetében a levélszörők kisebbek, gyakran szabad szemmel nem is láthatóak.

A Tillandsiák szélsőséges viszonyok között is jól alkalmazkodnak a környezethez, de éppen ezért nem nőnek túl gyorsan. Ha megfelelő körülmények között vannak elhelyezve a legkisebb törődés mellett is kiválóan érzik magukat.

A Tillandsiák igazi jellegzetességei a gyönyörű virágok. Ha a virágzás kezdetén a növény több fényt kap, a virág színei sokkal intenzívebbek lesznek. A virágzási ciklus néhány gyorsan növekvő növénynél csak 2-3 hét, de a legtöbb fajnál 1 vagy 2 hónap. Azonban néhány szárazságtűrő, lassúnövekedésű faj esetében a virágzás akár egy évig is eltart. A virágzási időszak általában késő ősszel vagy kora télen kezdődik, és kora tavaszig tart. A virágzás alatt vagy után a Tillandsiák 1-12 sarjat képeznek. *(Folytatjuk...)*

Czeglédi Gabriella

Képes hírek a Szivárvány oviból

A Szivárvány óvoda őszi galériájában oláh cigány ünnepi népművelést állítottunk ki, a gyerekek cigány népművészt is hallhattak, valamint cigány népzene, és cigány táncokat is láttak. A népművelést Rafael Aranka (Bangó) ajánlotta fel.

A másik kép az új udvari játékokról készült, amelyek a nyári folyamán, szülői felajánlásból kerültek telepítésre az óvoda udvarán a Farsangi bál és Szüreti bál bevételéből.

Dobák Jánosné

Az óvodában nem történt semmi különös..., vagy mégis?

A nevelési év kezdetét megelőzően intézményünkben felújítási munkálatok folytak. A Napsugár óvodában kerítésfestés, udvari játékok festése, raktárhelyiség felújítása, fertőtlenítő meszelés történt.

Két fajtával bővült a gyerekek számára az udvari játéklehetőség, melyet az óvoda bál bevételéből, valamint szülői hozzájárulásból finanszírozott.

Nagyobb átalakuláson, felújításon esett át a Szivárvány óvoda. Az udvar temető felőli részére zárt kerítés került, közcélú dolgozók frissítették, festették át a mászókákat. A Bölcsődék Közoktatási Intézmények infrastrukturális fejlesztésére meghirdetett, az önkormányzat által sikeresen benyújtott pályázatnak köszönhetjük a látványosabb

változást. A nyílászárók teljes cseréjét, egy csoportszoba parkettázását, linóleum lerakását az öltözőkben, a folyosók járólapozását. Külső, belső festés után szinte új óvoda várta a gyerekeket. A munkákat kivitelezte a Szaturnusz Kft.

Köszönet illeti a szülőket, akik segítettek a mosásában, takarításban, az óvoda szépítésében.

Elindulhatott hát a nevelési év. Szeptember hónapban a Napsugár óvodában 87, a Szivárvány óvodában 101 gyermek kezdte meg az évet. Év végére előjegyzés alapján a Napsugár óvodában 97, a Szivárvány óvodában 116 gyermek lesz. Két új dolgozót ismerhettünk meg. A Napsugár óvodában *Urbán Sándorné Mariann*t a kiscsoport-

sak dajka nénijét, a Szivárvány óvodában *Szarka Gáborné Judit* óvónénit, aki szintén kiscsoportban kezd.

Az intézmény dolgozó

Hogy semmi se vesszen kárba

Szeptember utolsó hévéigéjén rendezte a hulladékgyűjtési napokat az általános iskola, amelynek mérlegét későbbi lapszámunkban tesszük közzé.

Fotók: Berze Lászlóné